

de Stilte

dans voor kinderen

19
20

S

PROJECTPLAN

MUZIEK EN DANS – VAN INCIDENTEEL NAAR STRUCTUREEL

Breda, november 2018

GEGEVENS DE STILTE

Statutaire naam van de instelling: Stichting de Stilte
Naam van de instelling: de Stilte
Datum van oprichting: 11-12-1990
Wijziging akte: 31-12-2012

CORRESPONDENTIEADRES

Postbusadres: Postbus 7211
Postcode en woonplaats: 4800 GE Breda
Telefoon: 076-5138125
E-mail: info@destilte.nl
Website: www.destilte.nl
KvK nummer: 41105505
Fiscaal nummer: NL 0085.35.851
Bankrekening: NL31ABNA0616266707

CONTACTPERSONEN

Naam: Dhr. J. Baanstra
Telefoon: 06-38198201
E-mail: Jan@destilte.nl
Functie: Zakelijk directeur de Stilte

Naam: Dhr. J.A.J.M. Timmermans
Telefoon: 06-24536371
E-mail: Jack@destilte.nl
Functie: Artistiek directeur de Stilte

RAAD VAN TOEZICHT DE STILTE

Voorzitter: Dhr. W.I.I. van Beek
Lid: Dhr. H.P.E. Koevoets
Lid: Dhr. S.J.C.M. de Goede
Lid: Mw. I.W.F.D. Verkuylen
Lid: Mw. M.W. van den Hoed

INHOUDSOPGAVE

Vooraf	4
Geschiedenis	4
de Stilte	4
Artistieke signatuur	5
AANVRAAG BRABANT C	6
Beoogd doel en resultaat	6
Onderzoeksvragen	6
Activiteitenplanning	7
Artistieke ontwikkeling	7
Aanzet activiteitenplan 2021-2024	7
Nieuw aanbod voor de internationale markt	8
Ontwikkeling van muziek en dans	8
De zeggingskracht van muziek en dans bij een kinderpúblik	8
Experiment met leeftijdsgroepen en publieksbereik	8
Zakelijke ontwikkeling	9
Schoolvoorstellingen	10
Internationale markt	10
Financieringsmix	11
Betrokken team	12
Risico's	12
Artistieke risico's	12
Zakelijke risico's	12
Vervolg project	13

VOORAF

In aanraking komen met het nieuwe, het onbekende, kennismaking en daarna er begrip voor op kunnen brengen. Dat is het begin. Het begin van waardering, van herkenning, van ontdekking. Dans en dansers niet van een andere planeet laten zijn, symfonische muziek en musici niet op een eiland situeren. Hun toewijding en ambitie ervaren, hun taal delen. Om dat te realiseren kunnen we niet hoog genoeg grijpen. De mooiste muziek, de mooiste dans opent nieuwe werelden.

Kinderen worden nogal eens gekarakteriseerd als het publiek van de toekomst. Voor de Stilte zijn kinderen (en ouderen) in de eerste plaats het publiek van nu. Een doelgroep die je wilt winnen voor de kracht van de verbeelding, de magie van dans en muziek. Niet het kunstje, maar de kunst staat voorop. Die complete beleving - auditief, visueel, kinesthetisch – raakt een snaar die bij de ene mens wat eerder en heftiger resoneert dan bij de ander. Met het waarnemen van andere werelden, met het waarderen ervan, groeit de eigen gevoeligheid daarvoor. Met het onderkennen van de eigen gevoeligheid groeit de tolerantie voor het andere, het afwijkende, en neemt de angst voor het onbekende af. De Stilte beschouwt die eerste kennismaking als cruciaal: eenmaal gebeten door een hond, kan de angst voor altijd bezit nemen van het slachtoffer. Kies de kunst uit die geaaid kan worden...

Met livemuziek en dans krijgt het veilige knuffeldier een nieuwe dimensie.

GESCHIEDENIS

In 1994 is De Stilte ontstaan. Zonder ophef, zonder geld, zonder netwerk en met Breda als standplaats. Met de kop *Dans is de poëzie van het theater* wordt de geboorte wereldkundig gemaakt. De behoefte te creëren vanuit een optimistisch wereldbeeld brengt in 1995 kinderen in het vizier. Voorstellingen in de provincies Friesland, Gelderland en Noord-Brabant onder vaak slechte omstandigheden tegen lage uitkoopsommen zijn de parameters van het dansen voor kinderen. De respons van het jonge publiek geeft de erkenning. In het voorjaar van 1997 biedt de gemeente Breda het gezelschap een gymzaal in een schoolgebouw aan. Het streven is een 'smid op de hoek' te zijn, een herkenbare plek, toegankelijk en vertrouwd voor iedereen, kinderen voorop. Op verzoek van fanatieke liefhebbers begint de Stilte vanaf 1998 met één les moderne dans voor amateurs. Met behulp van Melkertbanen wordt de gymzaal omgebouwd tot theater met een techniekruimte, een grid en een tribune. In 2000 wordt het theater geopend door Hans Snoek, éminence grise van de dans voor kinderen en fan van de Stilte. Tegen de stroom in weet het gezelschap te groeien en op basis van loyaliteit wordt een organisatie opgebouwd met een persoonlijk motief als motor. In 2001 achten de gemeente Breda en de provincie Noord-Brabant de Stilte van belang voor de regio en maken zij structureel subsidie vrij. Uit eigen middelen wordt in 2007 een tweede dansstudio gerealiseerd. In 2009 wordt de Stilte als enige nieuwkomer opgenomen in de Basisinfrastructuur. Loyaliteit maakt plaats voor professionalisering, groei en innovatie. Het gezelschap groeit uit tot het meest geïnternationaliseerde gezelschap in de dans en de jeugdpodiumkunsten. Vanaf 2013 is het gezelschap opgenomen in de Meerjarenregeling van het Fonds Podiumkunsten.

De Stilte onderscheidt zich nationaal en internationaal door een hoge mate van esthetiek en stilering in haar werk. Voor het gezelschap zijn de kleine zaal en de middenzaal de arena's van de dans. Met deze aanvraag bij Brabant C onderzoeken we of we voorstellingen voor de midden- en grote zaal met livemuziek kunnen toevoegen aan het activiteitenplan 2021-2024.

DE STILTE

[De Stilte](#) wil met meerduidige voorstellingen en dansactiviteiten, die de verbeelding prikkelen, de speelse leerdrift van kinderen stimuleren en hun artistieke vermogens aanjagen. Door het spel leert een kind met hart en ziel zijn wereld kennen, zich te positioneren in een overdonderende samenleving. Spel is de tegenhanger van de alledaagsheid: het persoonlijke oefenterrein van het kind. In het spel ontmoet het kind de wereld vanuit zijn condities en in zijn formaat. De Stilte kiest voor dans op het hoogste niveau als non-verbale taal die ruimte biedt voor een eigen interpretatie. Een taal die het kind medeschepper maakt van het gebeuren. Het gezelschap heeft de aspiratie om wereldwijd toonaangevend te zijn op het gebied van dans voor kinderen. Met voorstellingen en experimenten, verankerd in de regio, waaiert het gezelschap nationaal en internationaal uit.

De Stilte presenteert jaarlijks 200 voorstellingen, 400 duetten en 1.300 workshops voor zeker 70.000 bezoekers in tien landen. De kernactiviteiten bestaan uit:

- de productie en presentatie van dansvoorstellingen voor een kinderpúblik;
- de ontwikkeling en uitvoering van danseducatie in de breedste zin van het woord, waarbij receptief en actief nauw verbonden zijn;
- de uitvoering en presentatie van talentontwikkelingsprogramma's die bijdragen aan de duurzaamheid van dans voor kinderen.

De Stille heeft een efficiënte organisatie opgebouwd met een uitgebalanceerde financieringsmix. Op jaarbasis bedragen de totale baten 1,7 miljoen. Het bedrijf telt ruim dertig medewerkers (24 FTE). Sinds de oprichting genereert het gezelschap 40% eigen inkomsten als percentage van de totale baten. Dit maakt het mogelijk dansers een vaste betrekking te bieden (10 dansers, 9 FTE).

ARTISTIEKE SIGNATUUR

De Stille zet in op voorstellingen die tijd en ruimte bieden aan de fantasie van de toeschouwer; voorstellingen die kinderen serieus nemen en een nieuw dansidoom presenteren dat samensmelt met thematiek, toneelbeeld en muziek. De werkelijkheid wordt in producties niet geïmiteerd, maar verbeeld en gestileerd. De Stille verabsolueert noch de vorm, noch de inhoud en beoogt grenzen op te heffen tussen kunst en educatie, jong en oud, traditie en vernieuwing, deskundige en leek, danser en kind. Door blijvend te synthetiseren is er plaats voor nieuwe ontwikkelingen.

Wie kunst bedrijft, laat de spelregels tijdens het spel ontstaan. De start van een creatief proces is een leeg vel en geen kleurplaat. We geven vorm aan authentieke ideeën om het verwachtingspatroon van de toeschouwer en onszelf te doorbreken. Als we weten waar we eindigen, beginnen we er niet aan. Elke samenwerking is gebaseerd op gelijkwaardigheid, elke inbreng of het nu een toneelontwerp, muziek of kostuums betreft, vormt aanleiding tot nieuwe ideeën. Een proces van groeiend inzicht laat zich niet gijzelen door vooropgezette plannen. In co-creatie met het publiek groeit de betekenis van een voorstelling, ontstaan nieuwe inzichten en veranderingen. Alles draagt bij aan het wordingsproces na de geboorte: reacties tijdens de voorstelling, eigen ervaringen en nagesprekken met kinderen.

Er wordt niet getekend met stift, maar met potlood en gum in een continu proces.

'De eerste kleutervoorstelling van de Stille, *Lichtjes*, ging over twee jonge insecten die wegwijds gemaakt worden door moeder. Lang heb ik geworsteld met de dood van de laatste, omdat ik kleuters niet wilde kwellen. Maar het moest: de voorstelling, de levenscyclus, vroeg erom. Moeder droeg een kostuum met gele boa, haar kroost was gehuld in wit met zwarte vlekken. Wat kinderen zagen: een voorstelling over een leeuw en koeien. Zonder tragedie.' (JT)

Een voorstelling smeedt nieuwe allianties, veroorzaakt een nieuwe synergie, brengt het schijnbaar onverenigbare samen. Onze voorstellingen zijn bewust gelaagd en meerduidelijk, geschikt voor iedereen. De structuur van een productie krijgt op organische wijze vorm door te spelen met dramatische spanningsbogen. Zonder recept, onder het motto: *'Dichten is net als koken, je pleurt maar wat in een pan als je koken kan.'* - Riekus Waskowsky, dichter

Het wezen van theater in de visie van de Stille is tijd. De wording van een emotie is zeker zo interessant als de emotie zelf. In de aanloop wordt de beleving van de toeschouwer geactiveerd en op meerdere sporen gezet. De actieve stilte, het wit tussen de regels is geen leegte, maar een gevoelsmatige bevestiging van het voorgaande en een prelude op wat komen gaat. Als een archeoloog gaan we graven, met het vermoeden dat er iets in de grond zit.

Je ziet drie mannen aan een tafel zitten, op het laatste moment gaat er een bom af en de drie mannen zijn dood. De mannen schrokken en de kijker ook, niet meer dan dat. Maar nu doen we het eens heel anders: de kijker ziet door middel van een paar close-ups de bom onder de tafel hangen en weet nu meer dan de drie mannen. De bom heeft een tijdontsteking met klok waardoor er ook nog tijdsspanning ontstaat. De kijker wil tegen de mannen roepen "kom op sta op, sta op" maar ze blijven gewoon zitten. Enkele tientallen seconden voor het ontploffen van de bom besluiten de mannen het gebouw te verlaten en de kijker slaakt een zucht van opluchting, maar op het laatste moment komt een van de mannen erachter dat hij zijn koffer in de kamer heeft laten staan en hij wil nog terug gaan. Op het laatste moment zegt een van de mannen tegen hem "ach laat dat koffertje maar zitten" en hij wordt zo van een wisse dood gespaard. - Alfred Hitchcock, master of suspense

AANVRAAG BRABANT C

OMSCHRIJVING VAN HET BEOOGDE DOEL EN RESULTAAT

Met deze pilot maakt de Stilte een start met het produceren en presenteren van moderne dansvoorstellingen voor kinderen met speciaal gecomponeerde/bewerkte muziek die op het podium wordt uitgevoerd als evenwaardig partner van de dans. Het beoogd doel van het project is het samenbrengen van hoogwaardige dans en hoogwaardige muziek in producties voor kinderen, c.q. het doorbreken van de scheidslijn tussen disciplines. Het beoogd resultaat is het vinden van een werkwijze en een financiering die het mogelijk maakt de hoogste kwaliteit uitvoerende muziek te integreren in het aanbod in de nieuwe kunstenplanperiode en muziek en dans in volle glorie te presenteren op het hoogste (inter)nationale niveau.

OMSCHRIJVING VAN DE ONDERZOEKSVRAAG

Voor de Stilte is het samenwerken met musici geen nieuw fenomeen. In de loop der jaren hebben we vele projecten uitgezet en daar grote voldoening uitgehaald voor publiek en uitvoerenden. In de geschiedenis van de Stilte hebben de volgende kunstenaars als live musici hun opwachting gemaakt: Phil Martin, Kristoffer Zegers, Max Tak Orkest (Pablo Escande), Eric van der Westen, Olivier Nijs, Hans Timmermans, Tom America, Jaap van der Kooij (Daan Manneke), Paul van Kemenade, Aart Bergwerff, Jacqueline Hamelink, Jeroen van Vliet en Mete Erker, saxofoonkwartet Artvark, Stevko Busch en diverse musici/componisten vanuit het project 3x3 waaronder Kate Moore, Jasper Stadhouders, Dyane Donck en Onno Govaert. De samenwerkingen waren mogelijk gemaakt door projectfinanciering en betroffen een beperkte speelperiode of een eenmalige gebeurtenis.

Artistieke uitdaging is het enthousiasmeren van kinderen voor klassieke en moderne (symfonische) muziek en dans door een persoonlijke beleving op te roepen vanuit zintuigelijke ervaringen. Niet het verhaal nemen we als uitgangspunt, maar muziek en dans. Voor de jonge toeschouwer is de thematische ontwikkeling het voertuig dat hem leidt naar nieuwe kinesthetische, visuele en auditieve gewaarwordingen. Die combinatie is een beproefde methode van de Stilte om dans te introduceren. Sinds haar ontstaan in 1994 heeft het gezelschap in Noord-Brabant een breed publiek laten ervaren dat moderne dans geen schepping is van een andere planeet en popelt het gezelschap in haar drang naar voren om klassieke en moderne muziek hierin mee te nemen.

In Cinderella wordt voor het eerst in het bestaan van de Stilte een belangrijke rol weggelegd voor actrice [Elena Peeters](#), juist om autonomie te verlenen aan de taal van muziek en dans. De uit zes delen bestaande muziek wordt nauwkeurig gevolgd wat betreft kleur, ritmiek en dynamische ontwikkeling. Het laten floreren van muziek en dans in gelijke mate is de uitdaging, waarbij de actrice in een schijnbaar spontane, maar volledig vastgelegde vorm, de voorstelling ter plekke gestalte geeft als regisseur. In de Ontspoking is muzikaal en dramatisch de klank en de bespeling van de theremin een uitdaging, gecombineerd met de fysieke aanwezigheid van drie zangeressen. De aparte klankkleur die wordt bereikt, schetst een atmosfeer die direct van invloed is op de dans.

De artistieke impuls wordt gevoed door de exploratie van:

- de zeggingskracht van beide disciplines, autonoom en in samenhang
- maatwerk van hoogstaande kwaliteit dat een repetitieproces met wederzijdse beïnvloeding en verrassingen mogelijk maakt
- het inwisselbaar maken van dansers en musici door beiden deel uit te laten maken van de dramatische handeling (de Ontspoking) of juist beiden daarin een andere rol toe te bedelen (Cinderella)
- de ruimte in muziek te benutten: waar komt het geluid vandaan en wat is de dramatische impact daarvan?
- een intieme voorstelling in de grote zaal

Het onderzoek spitst zich toe op de haalbaarheid van een structureel aanbod van live topuitvoeringen van dans en muziek voor (school)kinderen wat betreft organisatievorm en verdienmodel. De belangrijkste onderzoeksvragen zijn:

- kunnen we muziek -en dans en klassieke -en hedendaagse muziek in samenhang zo'n zeggingskracht geven dat een breed publiek zich gewonnen geeft en het vreemde omarmt wordt?
- wat zijn de voorwaarden om een serie uitvoeringen te organiseren met (veelgevraagde) musici voor een breed (school)publiek?
- is het mogelijk om diverse leeftijdsgroepen gezamenlijk te ontvangen in een schoolvoorstelling en hoe leidt je dat in?

- is het mogelijk de publiekslimieten bij schoolvoorstellingen op te rekken en de intimiteit van de voorstelling te behouden?
- kunnen we relaties met internationale podia uitbreiden als het gaat om muziek en dans voor de midden- en grote zaal?
- kunnen we de veronderstellingen in de financiële doorkijk vertalen naar de praktijk c.q. welke waardes kunnen we toekennen aan de kerngetallen voor coproductie, omzet en subsidie in de begroting 2021-2024?

ACTIVITEITENPLANNING

Artistieke ontwikkeling

We starten in 2019 met de creatie en uitvoering van Cinderella met het Vlaamse [pianoduo Mephisto](#) en de Ontspoking in samenwerking met [Martin Fondse Orchestra](#) en vocalisten [Sanne Rambrags](#), [Anna Serieuse](#) en [Marit van der Leij](#).

Het Vlaamse pianoduo Mephisto presenteerde zich eind 2017 bij de Stilte met het verzoek een eigen bewerking van John Gevaert van het orkestwerk van Cinderella voor quatre mains op te luisteren met dans. De reputatie van Katrijn Moens en John Gevaert, oud-leerlingen van coryfee Jan Wijn aan het Sweelinck conservatorium, en uitvoeringen van muziek van Francis Poulenc en Gabriel Fauré door het duo brachten de Stilte in vervoering. In september 2018 is het gemaakte arrangement akkoord bevonden door de erven van Prokofiev en is er groen licht voor het uitvoeren daarvan. Kenmerkend in de bewerking is het filmische karakter en anders dan bij Peter en de Wolf is het educatieve element niet expliciet aanwezig. De muziek spreekt voor zichzelf. Natuurlijk is Cinderella vooral bekend als klassiek meesterwerk voor orkest en ballet. De uitdaging is om het sprookje van Perrault een nieuwe, hedendaagse draai te geven. Met het opvoeren van een actrice als regisseur wordt een raamvertelling gecreëerd die ruimte geeft aan dans en muziek om op zichzelf te staan. Twee dansers, twee pianisten op één piano en een actrice maken van Cinderella een kijkje in de keuken van dans en muziek. De technische perfectie en de subtiele interpretatie van het pianoduo Mephisto krijgt in de dans een gelijkwaardige uitvoering die wordt becommentarieerd door de actrice. Niet om uitleg te geven van de uitgevoerde muziek en dans, maar om het spel van bedenken en uitvoeren te laten ervaren.

De Ontspoking met Martin Fondse als componist/musicus en drie zangeressen wordt een theatrale voorstelling met de theremin en de menselijke stem als muzikale uitdaging gepresenteerd. Op een podium dat een kamer in een villa verbeeldt, bevinden zich dansers en musici in eenzelfde situatie van een voorbijganger van verblijven en verhuizen. In een ijle, ongrijpbare atmosfeer wordt de kwetsbaarheid en de schoonheid van de menselijke stem in volle glorie getoond en in de eigen kracht als presentatie naast de dans gezet. Met de talenten Sanne Rambrags, Anna Serieuse en Marit van der Ley is de fysieke uitoefening van zang onderdeel van de voorstelling. Dans en muziek worden theatraal volwaardige partners. Niets is ontroerender en kwetsbaarder als het menselijk lichaam dat klank en beweging voortbrengt. Wat Cathy Berberian deed met de composities van Luciano Berio, Barbara Hannigan met Györgi Ligeti, gaan drie zangeressen uitvoeren met het werk van Martin Fondse: nieuwe klanken, intervallen en dynamische structuren voelbaar en herkenbaar maken door zichtbaar en nabij te musiceren.

Met het pilotproject gaat de Stilte:

- een aanzet maken voor het activiteitenplan 2021-2024 waarin muziek en dans elkaar versterken;
- nieuw aanbod introduceren op de (inter)nationale markt;
- hedendaagse muziek en moderne dans tot nieuw theater maken in wisselwerking met gecomponeerde en choreografeerde muziek en dans;
- experimenteren met leeftijdsgroepen en publiekslimieten;
- de zeggingskracht van muziek en dans toetsen bij een kinderpúblik.

Aanzet activiteitenplan 2021-2024

De ervaringen met het creatieproces van Cinderella en de Ontspoking worden gebruikt om te komen tot een programmatisch raamwerk voor artistieke samenwerkingen in 2021-2024. Bij reeds gecomponeerde muziek is het proces minder complex dan wanneer het muzikale materiaal in wisselwerking tot stand moet komen. Nog gecompliceerder wordt het als musici en dansers onderdeel zijn van de dramatische handeling. Het is evident dat er naast gezamenlijke repetities ook afzonderlijke sessies moeten zijn om het basismateriaal te concipiëren.

Het artistiek team stelt een lijst op van partners in muziek waarbij wensen van het gezelschap en aanbod vanuit het (muzikale) veld worden afgewogen. Wat is de samenstelling van het ensemble en

welke klankkleur voegt iets toe aan nieuw repertoire van de Stilte?¹ Voorop staat dat de musici/componisten zowel buiten hun kaders kunnen denken als uitblinken in hun vak. In 2019-2020 gaan we in gesprek met potentiële partners om een gezamenlijke inspiratiebron te vinden.

Nieuw aanbod voor de internationale markt

Tot heden heeft de Stilte zeer incidenteel voorstellingen met livemuziek geëxporteerd. We willen vaker en met groter werk de internationale markt bedienen. Als gezelschap hebben we in menig land als breekijzer gefunctioneerd voor meerduidige moderne dansvoorstellingen voor kinderen. Met deze stap willen we een kwaliteitsimpuls geven aan de artistiek hoogwaardige voorstelling van zowel muziek als dans. We hopen publiek en makers te inspireren tot nieuwe inzichten. Tegenover de betutteling zetten we een 'volwassen' benadering van dans en muziek voor kinderen in lijn met de ideologie van het gezelschap. Met de introductie van muziek als partner in crime lopen we vooruit op de ontwikkeling zoals we die graag zien: volwaardige kunst voor kinderen, aansprekend voor alle leeftijden. In de regel worden internationale tournees geboekt als reprisetournee.²

Ontwikkeling van muziek en dans (signatuur)

Waar in de beeldende kunst de discussie omtrent figuratief en non-figuratief allang verstomd is, is in het theater de vraag of we naar een narratieve of abstracte voorstelling kijken nog steeds een item, maar in feite allang achterhaald. Moderne dans en muziek kunnen programmatisch zijn, maar vinden hun kracht in de kwaliteit van klank en beeld, uitgedrukt in tijd. De wisselwerking tussen beide disciplines in voorstellingen van de Stilte is geen illustratie van hetzij de dans, hetzij de muziek. Dans en muziek vormen een tandem en zoals elke fietsenmaker weet kun je daar geen twee fietsen van maken. In de repetitieperiode is de dialoog bepalend en wordt ritme en dynamiek van een voorstelling een proces van cesuren kiezen en lengtes bepalen die de spanning vasthouden. Sterker dan bij voorstellingen voor volwassenen vragen voorstellingen voor een publiek van kinderen om variaties die de spanningsboog vasthouden. Dat vraagt om precisie.

Experiment met leeftijdsgroepen en publieksbereik

De binnenwereld van elk afzonderlijk kind kleurt de voorstelling. De meerduidigheid moet gewaarborgd worden door te wijzen op de vrijheid van interpretatie. Een interpretatie die o.a. beïnvloed wordt door de leeftijd, de fase waarin het kind zich bevindt, de herkomst, opvoeding en het milieu. We gaan het gelijktijdig presenteren voor diverse leeftijdsgroepen in gang zetten. Incidentele, positieve ervaringen met schoolvoorstellingen hebben ons op het spoor gezet van een nieuwe aanpak. Het doorbreken van leeftijdsgrenzen en het gelijktijdig ontvangen van zowel onderbouw als bovenbouw in het theater verrijkt het kijkgedrag van de kinderen: bij een samengesteld publiek blijkt nog duidelijker dat wij kijken naar hetzelfde en andere dingen gewaarworden. In wezen komen schoolvoorstellingen daarmee overeen met openbare voorstellingen die doorgaans door de hele familie bezocht worden: vader, moeder, broers, zussen, opa's en oma's. De Stilte kijkt uit naar een experiment dat strakke leeftijdsgebonden indelingen weet te doorbreken. Een educatief programma dat aansluit op deze wens moet nog ontwikkeld worden. Hoe beïnvloedt een diverse samenstelling het kijkgedrag, de onderlinge communicatie, de opmerkingsgave? Waar we nieuwe, verschillende perspectieven stimuleren, zien we in samengestelde groepen die verscheidenheid direct tot uiting komen. Om zicht te krijgen op de meerwaarde ervan, is het goed te reflecteren met de betrokken kinderen en leerkrachten. We hopen dat het leidt tot een nieuwe kijk op het aanbod voor kinderen.

De zeggingskracht van muziek en dans bij een kinderpúblik

Bij de Stilte staat in alles de verbeelding voorop, een individueel gebeuren dat gezamenlijk kan worden beleefd. In de loop van het repetitieproces worden kinderen uitgenodigd te ervaren en te beschrijven wat ze zien, horen en voelen.³ Co-creatie is voor de Stilte een individueel gebeuren, een innerlijk proces. Je hoeft niet tot actieve participatie over te gaan om co-creatie te bewerkstelligen. Collectieve acties als klappen, zingen en springen behoren tot het domein van de imitatie en leiden in de visie van de Stilte af van die individuele beleving. Co-creatie is voor de Stilte inherent aan kunst. Een kunstwerk staat open voor eigen interpretaties. De intensiteit van de waarneming kan in het proces vooraf en achteraf door educatieve activiteiten worden verhevigd, maar valt door het kunstwerk zelf niet te regisseren. Tijdens het creatieproces testen we de reacties van het (kinder)publiek.

¹ Conform paragraaf 2 van de handleiding van het Fonds Podiumkunsten (voorbeeld voor validatie):

<https://fondspodiumkunsten.nl/content/subsidieregeling/115/richtlijnenmeerjarigeactiviteitensubsidi.pdf>

² In de financiële doorkijk zijn de kosten voor de creatie en presentatie in het eerste seizoen weergegeven. Reprise tournees (c.q. internationale tournees) worden kostenneutraal aangeboden vanuit de aanname dat de dagkosten en de kosten voor herinstudering van uitvoerenden gedekt worden uit de uitkoopsom (aangevuld met een coproductiebijdrage of een terugverdiencapaciteit – zie tabblad 6 in de begroting)

³ In de begroting zijn de extra repetities ingerekend in het totaal aantal van repetities. We plannen maximaal 2 dagdelen in met een kinderpúblik.

Zakelijke ontwikkeling Schoolvoorstellingen

Na een eerste bescheiden marktverkenning in het kader van *Bosch in Bed* in coproductie met saxofoonkwartet Artvark is de interesse gewekt naar voorstellingen van de Stilte, die muziek en dans combineren. Om producties met livemuziek en dans op structurele wijze aan te bieden aan het onderwijs onderzoeken we of er extra verdienvermogen gecreëerd kan worden. Dit doen we door:

- een nieuw format te ontwikkelen binnen de menustructuur van intermediairs met voorstellingen die verschillende leeftijdsgroepen in het onderwijs samenbrengen;
- te experimenteren met de publiekslimiet bij schoolvoorstellingen;
- samen met scholen, die subsidie ontvangen in het kader van de [Impuls Muziekonderwijs](#), te onderzoeken op welke wijze we voorstellingen kunnen opnemen in het curriculum.

Nieuw format binnen de menustructuur

Binnen de huidige [kunstmenu's van intermediairs](#), die in opdracht van scholen een gebundeld programma samenstellen, worden traditioneel disciplines per (dubbel) leerjaar aangeboden. We onderzoeken de mogelijkheden om verschillende leeftijdsgroepen gezamenlijk de voorstelling te laten bezoeken vanuit de discipline dans of muziek (marktverruiming). Met de combinatie van disciplines groeit het aantal leerlingen per aanvraag waardoor er meer seriebespelingen gedaan kunnen worden. In het project ondernemen we de volgende acties:

- samen met scholen die het [BRABANT MENU](#)⁴ of het [plaatselijke cultuurmenu De Ontdekking](#) afnemen organiseren we een serie voorstellingen (pilot) waarbij leerlingen uit de bovenbouw van het primair onderwijs de leerlingen uit de onderbouw begeleiden bij voorstellingsbezoek;
- in coproductie met het centrum voor de kunsten Nieuwe Veste ontwikkelen de cultuurcoaches educatieve programma's in een doorgaande leerlijn die aansluiten bij verschillende leeftijdsgroepen. Ook wordt er digitaal lesmateriaal ontwikkeld binnen [het format van de Stilte](#);
- we maken geld vrij voor instructie van de uitvoerenden en vakdocenten muziek en dans. Deze instructie betreft, naast vakinhoudelijke thema's, ook oefeningen rondom reflectie en zintuigelijk ervaren. We brengen de pedagoog en de kunstenaar samen. Het doel is om een blauwdruk te krijgen van een werkmethode die ruimte geeft aan het profiel en de populatie van een school, de onderwijsvorm en de betrokkenheid van de leerkracht;⁵
- we verruimen ons netwerk met vakbekwame muziekdocenten.

Het onderzoek is geslaagd wanneer scholen enthousiast en bereid zijn om in de toekomst voorstellingen te bezoeken met verschillende leeftijdsgroepen.

Experiment met publiekslimieten

Scholen hebben een beperkte financiële armslag om voorstellingsbezoek in te kopen. Via de regeling [prestatiebox primair onderwijs](#) ontvangen scholen jaarlijks € 15,15 per leerling om de prestaties te bevorderen. Scholen kunnen deze bijdrage naar eigen inzicht gebruiken voor kunst en cultuureducatie, maar ook voor taal en rekenen, wetenschap en techniek, talentontwikkeling en professionalisering van leerkrachten en schoolleiders.

Kunstmenu's worden veelal gefinancierd met een bijdrage per leerling. Een marktconforme bijdrage voor theaterbezoek ligt tussen de € 6 en € 7,50.⁶ Met deze bijdrage wordt de uitkoop van een voorstelling bekostigd. Vaak wordt ook de huur van het theater opgenomen in de leerlingprijs. Voor de Stilte is het een uitdaging om minimaal de dagkosten van de uitvoerenden te financieren. Door de inzet van livemuziek groeien de dagkosten exponentieel waardoor het verruimen van de publiekslimiet bij schoolvoorstellingen een oplossing kan bieden. Tot nu toe zijn de schoolvoorstellingen van de Stilte aangeboden in de kleine zaal –en de middenzaal voor maximaal 250 leerlingen per voorstelling om kwaliteit en intimiteit te waarborgen. Door de publiekslimieten op te rekken geeft de Stilte gehoor aan de vraag vanuit het onderwijs. Nu zijn we nog genooddaakt om zeker 30% van alle binnenkomende verzoeken af te wijzen op grond van de speelcapaciteit. We ondernemen de volgende acties om te onderzoeken of we publiekslimieten kunnen verhogen bij schoolvoorstellingen:

⁴ Theater Artemis, philharmonie zuidnederland, Schippers&VanGucht en de Stilte bieden gezamenlijk een kunstmenu aan scholen in Noord-Brabant

⁵ De doorgaande leerlijn vertaald zich naar de ontwikkeling van lesmateriaal. Dit materiaal wordt gebruikt als basis voor de periode 2021-2024 en vertaald naar het digitale lesmateriaal op de website. In de periode 2021-2024 nodigen we naast dansdocenten ook vakdocenten muziek uit voor onze jaarlijkse docentendag

⁶ Bron: KunstLoc Noord-Brabant – ervaringen met *KunstSelect*

- in het Brabants Internationaal Kinderfestival 2019 experimenteren we met *de Ontspoking* in de middenzaal van het Chassé Theater. Samen met vier partnerscholen kijken we of het mogelijk is om respectievelijk 300 en 350 leerlingen toe te laten bij een schoolvoorstelling.
- het educatieteam van de Stilte evalueert samen met het docententeam van partnerscholen welke aanpassingen het educatief materiaal behoeft als de publieksaantallen worden verhoogd.

Het onderzoek is geslaagd als we de verschillende ervaringen van toeschouwers en uitvoerenden bij een beperkte en een hoge bezettingsgraad kunnen valideren vanuit objectieve criteria als aandacht, concentratie en interactie.

Impuls Muziekonderwijs

1.659 scholen in Nederland ontvangen op dit moment een driejaarlijkse subsidie uit het programma Impuls Muziekonderwijs van het Fonds voor Cultuureducatie en een verlenging van het programma na 2020 is onlangs bekrachtigd met een [motie in de Tweede Kamer](#).

Met een bijdrage van € 10.000 tot € 20.000 krijgen scholen de opdracht om muziekeducatie te verankeren in hun curriculum samen met een culturele instelling. De Muziek Impuls biedt kansen om voorstellingen met livemuziek te introduceren. De Stilte heeft met drie basisscholen uit Breda een samenwerking in het kader van de regeling. Binnen het [project Music Moves](#) brengen we dans en muziek samen in [een doorgaande leerlijn](#), waarbij het kijken en luisteren een referentiekader vormt om zelf actief aan de slag te gaan met leerlingen. In samenwerking met basisschool de Klokkebei uit Ulvenhout is een methode ontwikkeld die lessen en voorstellingsbezoek garandeert na afloop van het subsidieprogramma. We onderzoeken of we dit systeem breder kunnen implementeren.

Internationale markt

Sinds 2010 is de Stilte het meest bereide gezelschap in de dans en de jeugdpodiumkunsten als we de cijfers van de publicatie [Buitengaats van Dutch Culture](#) raadplegen. Kenmerkend voor het gezelschap zijn de flexibele inzet van het ensemble, de hoogstaande kwaliteit in technische uitvoering en de expertise in het transporteren van decors. De internationale markt is een reprimark. In de periode 2014-2016 heeft de Stilte een bijdrage uit de Impulsgeldenregeling van het bkk ontvangen om de internationale afzet van dansproducties voor de kleine zaal structureel te maken. We hebben vaste relaties met internationale podia opgebouwd en er is onderzoek verricht naar nieuwe markten met verdienpotentieel. Frankrijk en Canada zijn positief uit de bus gekomen: de kwaliteit van de theaters is uitmuntend en de uitkoopsommen zijn verhoudingsgewijs hoog. Binnen Europa zijn de transportkosten geen belemmering voor podia en festivals. Het vervoer over de weg is relatief goedkoop. Om de reis- en transportkosten voor intercontinentale tournees te financieren biedt [het Snelloket van het Fonds Podiumkunsten](#) vaak uitkomst. Om de internationale vraag te stimuleren willen we:

- internationale programmeurs naar Breda halen in het najaar van 2020 voor de presentatiedag van de Stilte. We mikken op minimaal vijf professionals (uit [prioritetslanden van het internationaal cultuurbeleid](#)). Op de shortlist staan programmeurs van het Lincoln Center New York, Opera de Bastille Parijs, Dance Umbrella Londen, het ASSITEJ World Congress en het THINK BIG Festival in München;⁷
- een serie voorstellingen afzetten in Parijs in het najaar van 2020, waarbij onze Franse agente [Christelle Dubuc](#) programmeurs inviteert;
- een agent uit Canada koppelen aan de Stilte om in 2021-2024 afzet te genereren in Noord-Amerika.

We zetten in op vijftien internationale speelbeurten per seizoen in de periode 2021-2024.

Presentatiedag

De Stilte organiseert jaarlijks een presentatiedag voor circa vijftig theaterprogrammeurs, intermediairs en interne cultuurcoördinatoren uit het primair onderwijs. Met een bijdrage van Brabant C worden internationale programmeurs van toonaangevende podia en festivals, die in het recente verleden interesse hebben getoond in werk van de Stilte, uitgenodigd. We ondernemen de volgende acties:

- samen met [Dutch Performing Arts](#) maken we een selectie van podia die, op grond van hun reputatie, een spilfunctie hebben in de distributie van producties. Deze podia worden telefonisch benaderd door de directie van de Stilte;

⁷ In de begroting is een mobiliteitsbudget opgenomen voor programmeurs. Naar aanleiding van het succes van de pilot overwegen we om structureel budget op te nemen in de begroting 2021-2024 voor mobiliteit en acquisitie

- in het voorjaar van 2020 bezoekt zakelijk leider Jan Baanstra [IPAY \(International Performing Arts for Youth\)](#), [APAP \(Association of Performing Arts Professionals\)](#) en het Imagine Festival in Edinburgh, waar traditiegetrouw veel internationale programmeurs voor jeugd aanwezig zijn, om de presentatiedag van de Stilte te promoten.

Seriebespeeling in Parijs

In 2016 heeft de Stilte een reeks voorstellingen van *Vliegende Koe* in Théâtre Dunois⁸, hét jeugdtheater van Frankrijk, gepresenteerd met financiële steun van de Nederlandse Ambassade in Parijs. Onze agente Christelle Dubuc arrangeerde destijds ruim 60 programmeurs wat leidde tot vaste relaties met tientallen afnemers in Frankrijk binnen de [scenes nationales](#). In het najaar van 2020 herhalen we deze aanpak met Cinderella als showcase op één van de volgende podia: [Théâtre Dunois](#), [Théâtre Paris Villette](#) of [Festival Avignon](#).

In Frankrijk is de uitkoopsom van onze kleine zaal productie *Vliegende Koe* gemiddeld 45% hoger dan in Nederland. We toetsen of deze vergelijking ook op gaat voor bijvoorbeeld Cinderella en hopen daarmee extra omzet te genereren.⁹

Impresario in Noord-Amerika

Naast toonaangevende podia met een spilfunctie kunnen impresario's structurele relaties in het internationale veld tot stand brengen. Tijdens de internationale tanzmesse in Düsseldorf zijn we in gesprek geraakt met [Agence Mickaël Spinnhirny](#) uit Montreal, een impresariaat gespecialiseerd in dans voor kinderen. In juni 2019 staat een bezoek van Mickaël Spinnhirny aan de Stilte op de agenda. Hij bezoekt onze [producties](#) *Mankind*, *Vliegende Koe*, *de Ontspoking* en *Alice* en we maken tijd vrij om te kijken of we een strategie kunnen ontwikkelen voor de afzet van voorstellingen in de nabije toekomst. Een benchmark met het Canadese jeugddansgezelschap [Cas Public](#) leert ons dat we de uitkoopsom met 68% kunnen verhogen op Noord-Amerikaanse bodem.

Financieringsmix

De meerkosten voor het werken met musici, extra ondersteuning op productioneel vlak, publieksverbreding en de herijking van educatieprogramma's binnen het aanbod van de Stilte vragen om een nieuw verdienmodel. Bij onze zoektocht naar de juiste financieringsvorm in de meerjarenbegroting 2021-2024 richt het onderzoek zich op:

- mogelijkheden voor coproductieverbanden;
- terugverdiencapaciteit en prijselasticiteit (en prijsbeleid);
- efficiency binnen de interne organisatie.

Het pilotproject is geslaagd wanneer de aannames uit de meerjarendoorkijk zijn getoetst in de praktijk en de juiste marges zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2021-2024.

Coproductieverbanden

In de eerste plaats is het werken met musici van topkwaliteit een artistieke keus die zakelijk moet worden gevalideerd. Zijn er coproductieverbanden mogelijk en welke (financiële) bijdrage kunnen partners leveren? Coproductiebijdragen zijn wenselijk om een niet-marktconforme, maximale, leerlingenprijs van € 7,50 te compenseren.¹⁰ De bezetting, de publiekslimiet en de maximale prijselasticiteit bepalen de uitkoopsom. Op grond van de artistieke wensen voert de zakelijk leider gesprekken met samenwerkingspartners om een financiële vertaling te maken.

Terugverdiencapaciteit en prijselasticiteit

Producties met een lage bewerkelijkheid (kleine bezetting, hoge publiekslimiet en een bescheiden tijdsinvestering voor herinstudering) kunnen mogelijk tegen een uitkoopsom afgezet worden die hoger is dan de dagkosten. Door de marktconforme leerlingenprijs van € 7,50 te hanteren als uitgangspunt voor de uitkoopsom en deze te verminderen met de dagkosten van uitvoerenden en kosten van herinstudering van producties met een lagere bewerkelijkheid kan een surplus ontstaan: de terugverdiencapaciteit.¹¹ Ook kan een terugverdiencapaciteit ontstaan (of verruimd worden) als producties met een lage bewerkelijkheid gecoproduceerd worden binnen een marktconforme prijs: een scenario waar we in de meerjarendoorkijk geen rekening mee houden.

⁸ Theatre Dunois is een vlakke vloertheater en presenteert enkel kleinschalig aanbod

⁹ In de begroting is in tabblad 7 een financiële onderbouwing opgenomen voor de extra financiële ruimte uit internationale tournees in Frankrijk en Canada

¹⁰ Het onderwijs besteedt in de regel maximaal € 7,50, inclusief 9% BTW, per leerling aan voorstellingsbezoek – in tabblad 6 van de begroting is een onderbouwing opgenomen

¹¹ In tabblad 6 van de begroting zijn de uitkopen voor de periode 2021-2024 opgenomen. Met ook een benchmark voor Cinderella uitgaande van 300 bezoekers per voorstelling (hiernaast een benchmark met de *Ontspoking*)

OMZETMOGELIJKHEDEN - financiële doorkijk

Muziek en dans - repertoireopbouw de Stilte

Tabblad 6 - financiële doorkijk - benchmark uitkopen - behorend bij de begroting
Aanname: de uitkoopsom staat gelijk aan de dagkosten van uitvoerenden voor een voorstellingsdag en de loonkosten voor herinstudering

UITKOOPSOM NIEUWE PRODUCTIE (de Ontspoking als benchmark voor 2021-2024)

productie met zes muzikanten en vier dansers

Omschrijving	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Dagkosten	Uitkoop	Noot
	voorstellingsdagen	repetities	voorstellingen	uitvoerenden	totaal		25
Productie - musici (6)	25	3	30	6	44.300	1.477	23
Productie - dansers (4)	25	5	30	4	24.904	830	
Productie - technici (2)	25	1	30	2	12.394	413	

Uitkoopsom (prijspeil 2018)	2.720
------------------------------------	--------------

Per voorstelling	Aantal	Prijs	Aantal	Prijs	Aantal	Prijs	Noot
							24
Per leerling (exclusief btw)	400	6,80	350	7,77	300	9,07	23
Per leerling (inclusief btw)		7,41		8,47		9,88	23
Marktconform		Ja		Nee		Nee	
Coproductie		Nee		Ja		Ja	
Coproductiebijdrage per voorstelling		n.v.t.		590,67		590,67	
Coproductiebijdrage		-		1,84		2,15	23
Per leerling (na verrekening)		n.v.t.		6,63		7,74	26
Afrekenprijs de Stilte		6,80		6,08		7,10	27
Marktconform		Ja		Ja		Nee	
Potentiele terugverdien capaciteit		N.v.t.		6,88		N.v.t.	
Per leerling				0,25			

Tournee	Leerlingen	Aantal	Aantal	Prijs	Uitkoop	Totaal	Noot
<i>Afrekenprijs de Stilte</i>	grondslag	voorstellingen	Leerlingen	leerlingenprijs	Uitkoop	Aanname	
Benchmark Ontspoking							
Scenario 1: voorbeeldcalculatie							
Op basis van leerlingenprijs	400	30	12.000	6,80	81.598	81.598	
Coproductiebijdrage							
Scenario 2: basis van de meerjarendoorkijk							
Op basis van leerlingenprijs	350	30	10.500	6,08	63.878	81.598	28
Coproductiebijdrage				1,69	17.720		28
Potentiele terugverdien capaciteit				0,25	2.620		
Scenario 3: voorbeeldcalculatie							
Op basis van leerlingenprijs	300	30	9.000	7,10	63.878	81.598	
Coproductiebijdrage				1,97	17.720		

Publiekslimieten, leerlingprijsen, doelstellingen voor de afzet en kostprijzen: knoppen waar aan gedraaid kan worden om de juiste financieringsmix te vinden. We nemen een stagiair van Breda University aan om onderzoek te verrichten naar de [prijselasticiteit](#) per bezoeker.

Efficiency binnen de interne organisatie

Onze organisatie is op dit moment ingericht met enkel uitvoerenden in loondienst. Een aanvraag van een theater kan nu meteen op beschikbaarheid gecontroleerd worden. Het werken met veelgevraagde musici vraagt om een nieuwe werkwijze. Het afstemmen van repetitie- en voorstellingsdata, speelperiodes, mutaties en de technische uitvoering vragen om een extra tijdsinvestering. Voor het project huren we extra productionele ondersteuning in. We onderzoeken voor beide producties welke extra werkzaamheden verricht moeten worden en welke tijdsinvestering daarmee gepaard gaat. Onze HR-manager onderzoekt hoe de extra werkzaamheden ingepast worden binnen de organisatie.

BETROKKEN TEAM

Het team bestaat uit [medewerkers](#) van de Stilte met een dienstbetrekking en uit freelancers. De beslissingsbevoegdheden zijn vastgelegd in het [organogram](#). Jack Timmermans is verantwoordelijk voor de artistieke ontwikkeling en Jan Baanstra voor de zakelijke ontwikkeling. Het zakelijk team¹² bestaat uit: zakelijk directeur Jan Baanstra, HR-manager Eric Maas, marketing medewerker Maudie der Kinderen, productie leider Irma Bouwman en een onderzoekstagiaire van Breda University. De persvoorziening komt voor rekening van Tim Boersma van marketingbureau [Built for Comfort Communications](#). Gerda Slot van [Theaterbureau Slot](#) is verantwoordelijk voor de verkoop van openbare voorstellingen in Nederland. Het creatief team¹³ bestaat uit choreograaf Jack Timmermans, repetitor Femke Somerwil, dansers Orlando Mardenborough, Viviane Fabiano, Gianmarco Stefanelli, Wiktorija Czakon en Christopher Havner, technici Yannick de Regt en Melvin Reinen, cultuurcoaches Susanne Driedijk en Marinka Korff.¹⁴ Bij Cinderella zijn het pianoduo Mephisto, te weten Katrijn Simoens en John Govaert, en actrice Elena Peeters betrokken; bij De Ontspoking componist, speler Martin Fondse en de zangeressen Sanne Rambags, Anna Serierse en Marit van der Lei. Lichtontwerper Pink Steenvoorden van [Einstein Design](#) en kostuumontwerpster [Wiktorija Czakon](#) zijn betrokken bij de Ontspoking en Cinderella. Voor de props bij Cinderella werken we samen met beeldend kunstenaar Bert Vogels.

RISICO'S

Artistieke risico's

Hoe persoonlijk blijft de ervaring, hoe intiem blijft de belevenis bij een uitbreiding van de publieksomvang? Kunnen we een vorm vinden waarin het publiek ook van grotere afstand in de voorstelling gezogen wordt? Wat voor stijlmiddelen zijn gewenst en passen die in onze esthetische benadering? Met andere woorden: blijft de zeggingskracht van de voorstelling overeind bij een publiek van meer dan 300 leerlingen?

Op basis van ervaringen van de laatste decennia kiezen we voor een gemixt publiek. Hoe pakt dat uit met een uitgangspunt als Cinderella? Lukt het om de lieflijke wereld voor de jongsten met de ironische werkelijkheid voor de ouderen samen te voegen in één voorstelling? Hoe pakt de 'horror' van de Ontspoking uit voor de nuchtere kijkers ten opzichte van kinderen die het theater als onwankelbare werkelijkheid aanschouwen? Kun je met je persoonlijke blik als leidraad tegengestelde perspectieven prikkelen?

Met andere woorden: kunnen de betreffende voorstellingen gelijktijdig meerdere, traditioneel gescheiden leeftijdsgroepen in schoolvoorstellingen boeien?

Kunnen we topmusici verbinden aan voorstellingen van de Stilte en met hen voldoen aan het grote aantal speeldata? Kunnen we het gewenste niveau handhaven met de huidige aanvangstijden van schoolvoorstellingen?

Zakelijke risico's

Het werken met een dubbele cast is financieel niet haalbaar. De beperkte beschikbaarheid van muzikanten en van theaters (in een lopend seizoen) maakt dat ruilen van besproken data voor

¹² In de begroting verwerkt onder beheerslasten personeel – tabblad 3

¹³ In de begroting verwerkt onder activiteitenlasten personeel

¹⁴ Om goed werkgeverschap te demonstreren, de speelcapaciteit te vergroten en om voorstellingen op repertoire te houden die afzet garanderen hebben alle dansers een jaarcontract. Vanuit de Rijksregeling "Brede impuls combinatiefuncties" zijn cultuurcoaches gedetacheerd vanuit het centrum voor de kunsten Nieuwe Veste Breda met de taak om doorgaande leerlijnen dans te implementeren in het primair onderwijs. Afspraken zijn vastgelegd in een coproductieovereenkomst.

schoolvoorstellingen in veel gevallen geen haalbare kaart is. Bij ziekte of blessures komen de meerkosten van annulering voor rekening van de Stilte.

De uitbreiding van publiekslimieten vraagt om theaters met een ruimere capaciteit. Dat betekent dat we de voorstellingen niet kunnen afzetten in vlakke vloertheaters en theaters met enkel een kleine zaal. Het potentieel aan speelplekken neemt af waardoor een gerichte verkoop noodzaak is. We onderzoeken of we de speelperiode van Cinderella kunnen verkleinen: we creëren kunstmatige schaarste voor de reprisetournee in het najaar van 2020 om de vraag te sturen.

De hoogte van de structurele subsidie van het Fonds Podiumkunsten is niet in beton gegoten. We hopen met dit project onszelf in de kijker te spelen en meer middelen uit Den Haag aan te trekken voor 2021-2024.

Vanuit zakelijk perspectief is het streven naar artistieke excellentie niet per ommekeer in cijfers te vatten voor de nieuwe kunstenplanperiode. Welke topmuzikanten of ensembles inspireren het creatief team van de Stilte, wat is de muzikale bezetting en kunnen ze een eigen bijdrage leveren?

VERVOLG PROJECT

Met dit project beogen we in eerste instantie een artistieke ontwikkeling door te maken. Topmusici binden aan het gezelschap en daarmee de hoogste kwaliteit bieden aan een kinderpublik. Natuurlijk heeft de Stilte in de afgelopen jaren een stevig (inter)nationaal netwerk en (inter)nationale erkenning opgebouwd. Met het uitbouwen van de producties wordt een nieuwe fase ingegaan. De positie van de Stilte met relatief kleine voorstellingen in het (inter)nationale circuit is erkend en gegarandeerd in afzet. Met het live presenteren van dans met kwalitatief hoogstaande muziek gaat het gezelschap met partners een stap verder. De gekozen partners hebben zich juist ook in het internationale circuit bewezen en brengen voor de Stilte een nieuwe markt, nieuwe inzichten en nieuwe waardering met zich mee. Artistieke ontwikkeling betekent ook een specifiek afzetgebied met groeipotentie. Het project is geslaagd als:

- scholen zich committeren aan hoogstaande muziek -en dansvoorstellingen met een samengestelde klassenpopulatie;
- we nieuwe wegen openen om kinderen in aanraking te brengen met klassieke- en moderne muziek;
- topmusici verbonden zijn aan de Stilte;
- producties met muziek en dans afzet genereren op internationale podia.

We zetten stevig in op cultureel ondernemerschap. Met de wetenschap van het moment, onderbouwde aannames op basis van ervaring en de meerjarendoorkijk als financieel raamwerk staan we voor de uitdaging om minimaal € 150.000 extra dekking te genereren om muziek en dans structureel in ons aanbod 2021-2024 op te nemen.¹⁵ Door nu concreet onze artistieke kwaliteit te etaleren hopen we nieuwe ambassadeurs te kweken voor muziek en dans en onze afzetmarkt te verbreden met specifieke concertzalen en theaters. Kwaliteit kost geld: voor de Stilte is het project een proeftuin om te ontdekken hoe theaters, scholen en internationale podia hun waardering kunnen vertalen naar de portemonnee. Onze ervaring brengt ons bij de ambitie om minimaal 40% eigen inkomsten¹⁶ te genereren. Verdien capaciteit is geen doel op zich: alle ontwikkeling van de Stilte start bij de kunst zelf en eindigt daar ook. We zoeken naar de juiste zakelijk vertaling om de artistieke groei aan te jagen.

Op zakelijk vlak is het project geslaagd wanneer we juiste financieringsmix verbreden met coproductiebijdragen, terugverdien capaciteit en extra omzet uit internationale tournees kunnen realiseren. In de financiële doorkijk hebben we verschillende scenario's opgenomen om beeld te geven van de mogelijkheden (die we onderzoeken).

Met het ontwikkelproject 'muziek en dans, van incidenteel naar structureel' steken we onze nek uit om kinderen met topkunst te inspireren. We doen een ultieme poging om artistieke ambities te financieren uit de markt. Met een ontwikkelsubsidie van € 64.999 uit het Brabant C Fonds kopen we geen zekerheid voor de toekomst. Wat we wel kunnen garanderen is dat we onvermurwbaar knokken voor onze idealen.

¹⁵ Uit het dekkingsplan valt op te maken dat de Stilte haar uitkopen met € 47.911, coproductiebijdragen met € 17.720 en de eigen inbreng met € 7.830 verhoogt en € 18.000 uit coproductie of uit de subsidie compositieopdracht van het Fonds Podiumkunsten wenst te financieren over de periode 2021-2022. Om de producties te hernemen in 2023-2024 is extra financiële dekking van minimaal € 60.000 wenselijk om tournees budgettair neutraal te realiseren.

¹⁶ Het Fonds Podiumkunsten verstrekt momenteel prestatiesubsidie op grond van het aantal speelbeurten en de verdien capaciteit

VIDEO'S

de Stilte – www.destilte.nl

- de Stilte - [introduce](#)

Recent werk

- [Het Oog van Godot](#) (2018) in coproductie met Theaterwerkplaats Tiuri in het kader van de Cultuurnacht 2018 in de Grote Kerk Breda
- Bosch in Bed (2016)
[Item Omroep Brabant](#)
[Trailer](#)
[Première](#)
- Overtreffende Trap (2017)
[Trailer](#)

Musicci Ontspoking

Martin Fondse - <http://www.martinfondse.com>

- Video - [North Sea Jazz](#)
- Video - [Vrije Geluiden](#)
- Audio - [downloads](#)

Sanne Rambags - <http://www.sannerambags.com>

- Video – [Live Bimhuis](#)
- Audio – [Under the Surface](#)

Anna Serierse - <http://www.annaserierse.com>

- Video – [Podium Witteman](#)
- Audio - [diversen](#)

Marit van der Lei

- Video - [Seasong](#)
- [Recensie](#)

Musicci Cinderella

Pianoduo Mephisto – <http://www.pianoduomephisto.be>

- Pianoduo Mephisto - [Prokofiev: Cinderella Suite - 2. Quarrel](#)
- Pianoduo Mephisto - [Prokofiev: Cinderella Suite - 4. Cinderella's Waltz - 5. Midnight](#)

deStilte

